

Fővárosi Ítéltábla
2.Kf.27.435/2011/8.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Cziráki és Dr. Icsu Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Icsu Róbert ügyvéd) pártfogó ügyvéd által képviselt B. G. (Budapest,) I.r., és a dr. S. Zs. jogtanácsos által képviselt Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. (Budapest) II.r. felpereseknek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (Budapest; hivatkozási szám; Vj-006-028/2009.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2011. évi május hó 20. napján kelt 3.K.34.438/2009/11. számú ítélete ellen az I.r. felperes által 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2012. évi január hó 25. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az I. r. felperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek és a II. r. felperesnek külön-külön 10.000 (azaz tízezer) - 10.000 (azaz tízezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az I. r. felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

Az I.r. felperes bejelentése folytán az alperes annak vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárást a II.r. felperes ellen, hogy a mobil-internet szolgáltatási csomagjainak a népszerűsítése során alkalmazott marketing kommunikációs tevékenységével megsértette-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) III. fejezetének rendelkezéseit, és a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) előírásait.

Az alperes eljárása eredményeként a 2009. július 07. napján kelt Vj-6/2009/26. számú határozatában megállapította, hogy a II.r. felperes a mobil-internet szolgáltatási csomagjai népszerűsítése során a 2008. augusztusában és 2008. szeptember 1. - 2008. december 3 1-e közötti időszakban tanúsított magatartásával megsértette a Tpv. 8.§-ának (2) bekezdés a) pontját, és az Fttv. 3.§-ának (3) és 7.§-ának (1) bekezdésére figyelemmel az Fttv. 3.§-ának (1) bekezdésébe ütközően a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott. Ezért 10.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte. A jogsértő tájékoztatások megjelentetésével kapcsolatban felmerült ismert költségekből kiindulva a bírság összegének meghatározásakor figyelemmel volt a II.r. felperes piaci helyzetére, és arra, hogy a jogsértő tartalommal bíró kommunikációs eszközök nem csak jogsértő állítást tartalmaztak. Enyhítő körülményként értékelte, hogy a fogyasztók előtt a végső döntések meghozatalát és a szerződés megkötését megelőzően ismertté válhattak a pontos részvételi, szerződési feltételek. Súlyosító körülményként vette figyelembe a korábbi jogsértések miatti marasztalásokat és azt, hogy mint jelentős piaci részesedéssel bíró vállalkozás a jogsértő magatartást felróhatóan és hosszú időn keresztül tanúsította.

Az I.r. felperes keresetében elsődlegesen az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és a versenyhatóság új eljárásra kötelezését, másodlagosan a II.r. felperes terhére kiszabott bírság összegének 1.5 milliárd forintra való felemelését kérte. A keresetindítási jogosultságát előfizetői és bejelentői minőségére alapította azzal, hogy jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy a versenyhatóság a tényállást teljeskörűen feltárja és további jogsértésektől visszatartó erővel bíró szankciót alkalmazzon. Kiemelte, hogy az alperes már több esetben marasztalta a II.r. felperest a fogyasztók megtévesztése miatt, azonban ezen ügyekben is aránytalanul állapította meg a bírságok összegeit.

A II.r. felperes az alperesi határozat felülvizsgálatára irányuló keretében állította, hogy magatartása következtében a gazdasági verseny a legcsekélyebb mértékben sem sérült. Az alperes nem megfelelően értékelte marketing kommunikációját, emiatt a vele szemben alkalmazott szankció sem megalapozott, különös tekintettel arra, hogy jelentős releváns enyhítő körülmények nem kerültek figyelembevételre.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesek keresetének az elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy az I.r. felperes keresetőségi jogának hiányában nem kérheti, hogy a versenyhatóság tovább vizsgálódjon és a döntésében

meghatározott bírságösszeget jelentősen megemelje, mert ezt az I.r. felperes előfizetői és bejelentői mivolta nem alapozza meg, mivel e körben közvetlen és nyilvánvaló érdekeltsége nem nyert igazolást. Állította, hogy határozata megalapozott és jogszerű, a II.r. felperes által vitatott kérdéseket érintően a tényállást tisztázta, és az így megállapított jogsértések miatt mérlegeléssel kiszabott bírság összege nem aránytalan, a szankcionálás célját megfelelően szolgálja.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Indokolása szerint az I.r. felperes keresetét érdemben - a kereshetőségi jogosultsága igazolásának hiányában - nem vizsgálta. E körben kiemelte, hogy az I.r. felperes nem tudott olyan közvetlen és nyilvánvaló anyagi jogi, vagy törvényes érdeken alapuló érintettséget igazolni, amely alapján kereshetőségi joga fennállna a tekintetben, hogy a versenyhatóság a II.r. felperesi magatartást tovább vizsgálja, valamint magasabb összegű bírságot határozzon meg. Az egyértelműen össztársadalmi érdekként megfogalmazható elvárásokat (tisztességes eljárás, jogszerű és „igazságos döntés”) az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések hivatottak garantálni, és nem a jogorvoslathoz való jognak az I.r. felperes kiterjesztő (a reklámokkal találkozó, valamennyi fogyasztót magába foglaló) értelmezése. Az alperes határozatával szemben a bárki által a köz érdekében indítható kereset előterjesztésének nincsen helye. Megállapította, hogy az alperes a tényállást feltárta, mérlegelése a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B.§-ában megfogalmazott követelményeket kielégíti. A Tpvt. 78.§-a szerinti szempontokat az alperes számba vette, azokat értékelte és így a bírság összege arányban áll a generál- és speciál preventív célokkal. A II.r. felperes a mérlegelés jogszerűségét megdöntő érveket nem tudott felsorakoztatni.

Az I.r. felperes fellebbezésében elsődlegesen kereseti kérelmének megfelelően az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását kérte. Másodlagos kérelme arra irányult, hogy a Fővárosi Ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa újabb határozat hozatalára. Kereshetőségi jogával összefüggésben a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 15. és 109.§-ának (1) bekezdésére utalt. A fogyasztói, előfizetői és eljárást kezdeményező bejelentői státuszát hangsúlyozva hivatkozott a Tpvt. 43/G.§-ában és 82.§-ában foglaltakra, valamint az Alkotmány 50.§-ának (2) bekezdésére és az 57.§-ának (5) bekezdésében írtakra. Álláspontja szerint a jelen perben kereshetőségi joga nem vitatható, mert a jelen ügy jogát, jogos érdekét érinti, életkörülményeit hátrányosan befolyásolja. A törvény által biztosított joga, hogy a piacellenes tevékenységgel szembeni eljárást kezdeményezzen és az ennek eredményeként meghozott alperesi döntés felülvizsgálatát kérje; a jogsértések feltárásával indokoltnak tartja az alacsony összegben meghatározott bírság felemelését. Állította, hogy a BH 2007. 248. számú eseti döntésben kifejtettek helyes értelmezésével mindenképpen megilleti az ügyfél jogállása, akárcsak az eljárást bejelentéssel kezdeményező versenytársat is.

A II.r. felperes fellebbezéssel nem élt.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az I.r. felperesnek a döntésével szemben nincs kereshetőségi joga. Utalt arra, hogy eljárásában a Tpvt.-ben

meghatározott önálló ügyfélfogalom él, ezért a Tpv. 44.§-ára is figyelemmel a Ket. 15.§-a nem volt alkalmazható.

A II.r. felperes perköltséget igényelve az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokainál fogva történő helybenhagyását kérte; az alperesi fellebbezési ellenkérelemben kifejtettekkel terjes mértékben egyetértett.

Az I.r. felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az I.r. felperes fellebbezése, valamint a II.r. felperes és az alperes ellenkérelmének korlátai között - kizárólag az I.r. felperes keresetösségi jogát érintően - bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában foglaltaknak megfelelően a szükséges körben, a rendelkezésre álló peradatok alapján, a tényállást helyesen rögzítette. Az abból levont és az I.r. felperes keresetét a keresetösségi joga hiányában elutasító döntése, az azt megalapozó következtetései megfeleltek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével, amellyel szemben az I.r. felperes az elsőfokú ítélet jogszerűségét megdöntő olyan indokokat, amelyek fellebbezése kedvező elbírálását eredményezhették volna, nem hozott fel,

Az elsőfokú bíróság törvényi kötelezettségének eleget téve járt el, amikor vizsgálta az I.r. felperes keresetindítási, keresetösségi jogát; az e körben tett ítéleti megállapításokkal összefüggésben az I.r. felperes fellebbezésében írtakra figyelemmel, a másodfokú bíróság a következőket hangsúlyozza.

Az alperes által is hivatkozott Tpv. 44.§-a szerinti kizáró rendelkezés folytán a Tpv. 52.§-ában meghatározott ügyfél fogalom mellett nem vehető figyelembe az ügyféli minőség tekintetében a Ket. 15.§-a. Az I.r. felperes által megjelölt Tpv. szerinti jogintézmények (Tpv. 43/G.§, 82.§) összhangban vannak a Tpv. 52.§-ának a bejelentőt ügyfélként nem megjelölő rendelkezésével, így nem alapozzák meg az I.r. felperes keresetindítási jogát a II.r. felperes ellen hivatalból megindított és folytatott eljárásban-meghozott döntés elleni bíróság előtti fellépéshez.

Az alperes vizsgálata eredményeként perbeli határozatával a II.r. felperes terhére a megállapított jogsértések miatt 10.000.000 forint bírságot szabott ki. Az ez ellen benyújtott felperesi keresetek alapján indult bírósági eljárás során - a Tpv. 83.§-ában meghatározott eltérésekkel - a Pp. XX. fejezete az irányadó. A közigazgatási perekben a Pp. 324.§-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 3.§-ának (1) bekezdése szerint keresetlevelet a jogvitában érdekelt fél terjeszthet elő, míg a Pp. 327.§-ának (1) bekezdés b) pontja alapján a közigazgatási per megindítására az jogosult, akinek jogát, vagy jogos érdekét a közigazgatási határozat közvetlenül érinti.

Az I.r. felperes a versenyfelügyeleti eljárásban nem volt ügyfél, bejelentői státuszához igazodva őt a Tpv. 52.§-a szerinti ügyfél jogai nem illették és kötelezettségei sem terhelték. Emiatt az I.r. felperesnek, mivel a versenyhivatali eljárásban nem volt ügyfél, azt kellett volna igazolnia, hogy bár az alperesi határozat reá közvetlenül rendelkezést nem tartalmazott, a részéről a perben vitatott körben keresetindítási joga

van: kétség kívül fennáll a közvetlen és nyilvánvaló jogi érdekeltsége az alperesi döntés felülvizsgálatára irányulóan az ügyfél terhére kiszabott bírság felemelése iránt.

Nem vitatottan az I.r. felperesnek - előfizetői jogviszonya alapján is - fennállt az érdekeltsége a II.r. felperes mobil-internet szolgáltatási csomagjainak népszerűsítése során alkalmazott marketing kommunikációs tevékenységével kapcsolatban. Ez azonban nem teremt közvetlen jogi érdekeltséget ahhoz, hogy közigazgatási perben a versenyhatóság által megállapított jogsértések miatt a II.r. felperes terhére kiszabott bírság felemelését kérve támadja az alperesi határozatot. A verseny tisztaságának megőrzése az alperes feladatát képezi, a felperesnek a versenyhatósági feladat teljesülését célozva a reklámok potenciális címzettjeként (előfizetőként) való fellépése a perindításhoz a közvetlen „jogi érdekeltségét” nem támasztja alá. A Legfelsőbb Bíróság BH 1997.199. számú eseti döntése szerint sincs perbeli legitimációja annak, aki saját nevébe „más” jogát kívánja - törvényi felhatalmazás hiányában - bíróság előtt indított perben érvényesíteni. Az I.r. felperesnek mint egyedi előfizetőnek a kereshetőségi joga az elvi jogsérelem orvoslására nem terjed ki, figyelemmel arra, hogy a keresetindítási, kereshetőségi jog fennálltához a törvényes érdeknek a jogi védelemhez fűződő mértéket el kell érnie, vagyis azt, hogy az a versenyjogi szabályokkal védett érdekeket közvetlenül és nyilvánvalóan érintse. Az I.r. felperes által a fellebbezésében analógiaként hivatkozott BH.2007.248. számú eseti döntésében a Legfelsőbb Bíróság azt mondta ki, hogy a fogyasztók megtévesztésén alapuló versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozattal szemben (abban az ügyben) az eljárást bejelentéssel kezdeményező versenytársat is megilleti a kereshetőségi jog, azonban a szerződéses jogviszonyból, illetve a versenytársi minőségből fakadó jogos érdek részben nem azonos, részben önmagában nem elégséges hivatkozás.

Az I.r. felperes a jelen ügyben a Pp. 164.§-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően (konkrét, egyedi releváns tényekkel) nem tudta bizonyítani közvetlen jogi érdekeltségét, ami érdemben a keresetindítási, kereshetőségi jogát igazolta volna megalapozva, hogy az alperes és az II.r. felperes között létrejött közigazgatási jogviszony eredményeként hozott döntés jogszerűségét vitassa. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I.r. felperes kereshetőségi jogának hiányában a keresetében megjelölt körben az alperesi határozati megállapítások vizsgálatára a perben nem kerülhetett sor, arra jogszerűen nem volt mód a fentebb kifejtettek szerint.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseit nem érintve, az I.r. felperes által fellebbezéssel támadott rendelkezéseit helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező I.r. felperest a másodfokú bíróság a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte, hogy külön-külön fizesse meg az alperesnek és a II.r. felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségeit. Az I.r. felperes részére engedélyezett személyes költségmentesség folytán a fellebbezési illetéket a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli. A pártfogó ügyvédet megillető díj viseléséről a Pp. 87.§-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint döntött a másodfokú bíróság. A pártfogó ügyvéd díjának összegét a jogi segítségnyújtás igénybevételének részletes szabályairól szóló 56/2007. (XII.22.) IRM rendelet 87-89.§-ainak megfelelően - az

elsőfokú bíróság értesítése alapján - az illetékes igazságügyi szolgálat állapítja meg [288/2010. (XII.21.) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdés 3, pontja.].

Budapest, 2012. évi január hó 25. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. a tanács elnöke, dr. Bacsa Andrea sk. előadó bíró, dr. Vitál-Eigner Beáta sk. bíró